

Αρ. Φακ.: 11.17.001.008.141

ΜΕ ΤΟ ΧΕΡΙ

3 Δεκεμβρίου, 2020

Απόφαση

Θέμα: Παράπνοο εναντίον Astrobank Ltd

Σε συνέχεια της μεταξύ μας αλληλογραφίας, σε σχέση με το εν λόγω παράπνοο/καταγγελία, σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

Οι θέσεις του παραπονούμενου για την Astrobank Ltd:

2. Σύμφωνα με το περιεχόμενο του παραπόνου (ως αυτό παρουσιάζεται μέσα από επιστολή του παραπονούμενου ΧΧΧΧΧ, ημερ. 24 Αυγούστου, 2020 που στάληκε στην Astrobank Ltd και έχει κοινοποιηθεί στο Γραφείο μου με την υποβολή του παραπόνου την 31 Αυγούστου, 2020), ο παραπονούμενος ισχυρίζεται πως τα δεδομένα του έχουν: (α) παρανόμως κοινοποιηθεί σε τρίτους και (β) δεν έχουν επικαιροποιηθεί ώστε να παρουσιάζονται διορθωμένα.

2.1 Συγκεκριμένα, την 26 Μαΐου, 2020 ο παραπονούμενος ήθελε να δημιουργήσει τραπεζικό λογαριασμό με την Astrobank, για την εταιρεία ΧΧΧΧΧ, (η «εταιρεία»), υπό την ιδιότητα του ως Διευθυντή της εν λόγω εταιρείας. Η εν λόγω εταιρεία είχε ήδη προηγουμένως ένα ανενεργό λογαριασμό. Σύμφωνα με τον ισχυρισμό του, ανταλλάγησαν διάφορα ηλεκτρονικά μηνύματα μεταξύ υπαλλήλων της εν λόγω εταιρείας και συγκεκριμένου υπαλλήλου της Astrobank για το θέμα αυτό, το οποίο φαινόταν να προχωρά προς έγκριση. Κατά ή **περί την 8 Ιουνίου, 2020**, σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχαν υπάλληλοι της εταιρείας με τον υπάλληλο της Astrobank, **ενημερώθηκαν από τον δεύτερο πως το άνοιγμα του νέου λογαριασμού δεν μπορούσε να προχωρήσει, καθότι ο παραπονούμενος ήταν αναμειγμένος σε αγορά οπλισμού στην Συρία και το όνομα του περιλαμβανόταν στην λίστα κυρώσεων OFAC των Specially Designated Nationals (SDN)**. Ο υπάλληλος της εταιρείας ενημέρωσε τον παραπονούμενο και ο παραπονούμενος, προσβεβλημένος που ο υπάλληλος είχε γίνει γνώστης τέτοιων πληροφοριών, έδωσε οδηγίες στον υπάλληλο της εταιρείας, όπως στείλει σχετική επιστολή προς την Astrobank που κατείχε από το US Treasury και ημερ. ΧΧΧΧΧ 2020, όπου καταδείκνυε πως το όνομα του δεν βρισκόταν πλέον στην εν λόγω λίστα. Μίλησε ακολούθως και ο ίδιος παραπονούμενος τηλεφωνικά με τον υπάλληλο της Astrobank, εξηγώντας το θέμα. Την 13 Ιουνίου, 2020, είχε γίνει ξεκάθαρο προς τον παραπονούμενο, πως το άνοιγμα του λογαριασμού δεν θα εγκρίνετο.

2.2 Ο παραπονούμενος θεωρεί πως η απόρριψη του αιτήματος του βασίστηκε σε λανθασμένα και μη επικαιροποιημένα στοιχεία τα οποία χρησιμοποίησε η Τράπεζα, με δική της ευθύνη. Η μη έγκριση, επιφέρει ζημιολγόνες συνέπειες σε σχέση με την διεκπεραίωση εργασιών της εν λόγω εταιρείας. Θεωρεί περαιτέρω, πως υπήρξε παράνομη κοινοποίηση σε τρίτους (υπαλλήλους της Astrobank και της XXXXX), των λανθασμένων πληροφοριών. Σύμφωνα με τη θέση του παραπονουμένου, η Astrobank είχε ευθύνη όπως κατέχει ορθά και επικαιροποιημένα στοιχεία και σε καμία περίπτωση δεν θα έπρεπε να γίνουν γνωστά λανθασμένα δεδομένα σε τρίτους.

Απάντηση Astrobank Ltd στους ισχυρισμούς του παραπονουμένου

3. Η Astrobank Ltd κατ' αρχάς, είχε απαντήσει στους ισχυρισμούς του παραπονουμένου, με επιστολή ημερ. 31 Αυγούστου, 2020. Αρνείτο τους ισχυρισμούς του παραπονουμένου ότι υπήρξε τηλεφωνική ενημέρωση για το ότι το όνομα του βρισκόταν στην λίστα κυρώσεων και γι' αυτό δεν θα ανοίγετο ο λογαριασμός. Σε σχέση με το άνοιγμα του λογαριασμού, είχαν προβεί γενικά σε έρευνες και μετά από αξιολόγηση της αίτησης, αποφάσισαν όπως την απορρίψουν. Αντίθετα λένε, οι ίδιοι είχαν πληροφορηθεί με επιστολή της εταιρείας που ζητούσε το άνοιγμα λογαριασμού ημερ. 30/6/2020, σχετικά με την συμπερίληψη του ονόματος του παραπονουμένου στην λίστα κυρώσεων και σε κάθε περίπτωση μετά την απόρριψη του αιτήματος από την τράπεζα. **Η Τράπεζα δεν είχε ζητήσει να της σταλεί η συγκεκριμένη επιστολή και αρνείται την αποκάλυψη στοιχείων στους υπαλλήλους** της εταιρείας και συνεπώς παραβίαση προσωπικών δεδομένων του παραπονουμένου.

3.1 Κατόπιν επιστολής του Γραφείου μου, η Astrobank Ltd, συμπληρωματικά με την απάντηση που είχαν δώσει την 31 Αυγούστου, 2020, ανέφερε και τα ακόλουθα:

3.2 Οι κατάλογοι OFAC και οι υπόλοιποι κατάλογοι, χρησιμοποιούνται συμβουλευτικά για θέματα συμμόρφωσης προς τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας για θέματα πρόληψης, παρεμπόδισης και καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και επικαιροποιούνται σε συνεχή βάση και είναι πάντοτε επίκαιροι. Οι ίδιοι κατάλογοι περιέχουν και ιστορικές αναφορές, όπως το ότι το όνομα του παραπονουμένου βρισκόταν στον κατάλογο OFAC μέχρι κάποιο χρονικό σημείο και μετά αφαιρέθηκε. Ήταν εις γνώση της Τράπεζας, η αφαίρεση του ονόματος του παραπονουμένου. Συνεπώς, δεν τίθεται θέμα μη ορθής επικαιροποίησης.

3.3 Η Τράπεζα απέρριψε το αίτημα του παραπονουμένου για άνοιγμα λογαριασμού, μετά που συνέλεξε και μελέτησε όλες τις σχετικές πληροφορίες/έγγραφα για σκοπούς αξιολόγησης της αίτησης. Δεν είχε αναφέρει συγκεκριμένο λόγο για την άρνηση της να ικανοποιήσει το αίτημα του. Τουναντίον, ήταν υπάλληλος της δικής του εταιρείας (μετά την αρνητική απάντηση της Τράπεζας), ο οποίος ανέφερε ότι το όνομα του XXXXX βρισκόταν στην λίστα OFAC, στέλνοντας και σχετική επιστολή την 30 Ιουνίου, 2020.

3.4 Η Astrobank Ltd, δεν αποκάλυψε οποιεσδήποτε πληροφορίες αναφορικά με την έρευνα της και άλλα προσωπικά δεδομένα του παραπονουμένου σε τρίτους και οι ισχυρισμοί του είναι αβάσιμοι.

3.5 Σημείωσαν επίσης, ότι οι κατάλογοι OFAC είναι δημόσιοι και τυγχάνουν ελεύθερης πρόσβασης στο <https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/>.

Η απάντηση του παραπονουμένου στις θέσεις της Astrobank Ltd σε σχέση με τα ανωτέρω, είχαν ως εξής:

4. Σύμφωνα με τον παραπονούμενο, η Astrobank φαίνεται να διαφοροποιεί την αρχική θέση που προέβαλε, ότι είχε πληροφορηθεί με επιστολή της εταιρείας του (ημερ. 30/6/202) για την αφαίρεση του ονόματος του από τη λίστα κυρώσεων, αναφέροντας τώρα πως ήταν εις γνώση τους το γεγονός αυτό. Στην επιστολή της η Astrobank Ltd (ημερ. 31/8/2020), δεν είχε κάνει καμία αναφορά ότι ήταν τελικά εις γνώση τους το γεγονός αυτό. Οι ισχυρισμοί αυτοί, προέκυψαν τώρα. Είναι η θέση του παραπονουμένου, πως τα ακριβή γεγονότα μπορούν να εξαχθούν από το περιεχόμενο της επιστολής του ημερ. 6/7/2020 προς την Astrobank Ltd, όπου φαίνεται ότι κατά τον επίδικο χρόνο δεν ήταν εις γνώση τους ότι το όνομα του δεν ήταν πλέον στην λίστα κυρώσεων.

4.1 Στην επιστολή που προσκόμισε προς υποστήριξη των ανωτέρω θέσεων του ο παραπονούμενος (Τεκμήριο 5), φαίνεται να επεξηγεί στην Τράπεζα τους λόγους συμπερίληψης του στην εν λόγω λίστα κυρώσεων, αλλά και της αφαίρεσης του ονόματος του τελικά, υποστηρίζοντας πως η εταιρεία ΧΧΧΧΧ είναι μια υγιής εταιρεία, η οποία ήδη συνεργάζεται με δύο μεγάλες Τράπεζες της Κύπρου, χωρίς να έχει αντιμετωπίσει οποιαδήποτε προβλήματα. Καταλήγει η επιστολή, με τον παραπονούμενο να αναφέρει πως θα ένοιωθε υποχρεωμένος εάν προχωρούσε το θέμα με το άνοιγμα του λογαριασμού, το οποίο θα βοηθούσε στην ομαλή λειτουργία της εταιρείας.

4.2 Ανέφερε περαιτέρω ο παραπονούμενος, ότι πριν την αποστολή της επιστολής ημερ. 30/6/2020 από την υπάλληλο του προς την Τράπεζα, προηγήθηκε τηλεφωνική επικοινωνία στην οποία ο υπάλληλος της Τράπεζας ανέφερε ότι ο παραπονούμενος ήταν στην λίστα κυρώσεων. Ο παραπονούμενος επισύναψε την ηλεκτρονική αλληλογραφία της υπαλλήλου του ημερ. 30/6/2020 με την Τράπεζα, για να καταδείξει ως ανέφερε, πως ουδέποτε υπήρξε επικαιροποίηση των προσωπικών του δεδομένων και ότι ουδέποτε ο ίδιος πληροφόρησε την υπάλληλο του ότι στο παρελθόν υπήρξε στην λίστα κυρώσεων (Τεκμήριο 6).

4.3 Σημειώνω εδώ πως το Τεκμήριο 6 αποτελεί σειρά αλληλογραφίας που διημείφθη μεταξύ υπαλλήλου του παραπονουμένου και υπαλλήλου της Astrobank με θέμα «OPENING OF A BANK ACCOUNT» και με την πρώτη επιστολή να ξεκινά χρονικά την 26/5/2020 και με την τελευταία επιστολή να είναι ημερ. 27/7/2020. Στην αλληλογραφία αυτή, η υπάλληλος η οποία ενεργούσε εκ μέρους του παραπονουμένου, φαίνεται να εφοδιάζει την Astrobank Ltd με τα ζητούμενα έγγραφα τα οποία χρειαζόνταν για άνοιγμα λογαριασμού.

4.4 Στο σημείο αυτό θεωρώ σημαντικό όπως παραθέσω αυτούσιο μέρος του περιεχομένου του Τεκμηρίου 6, που αποτελείται από πέντε σταθθέντα μηνύματα από

την υπάλληλο του παραπονουμένου προς την Astrobank Ltd, ξεκινώντας χρονικά την 5/6/2020, 19/6/2020, 23/6/2020 και δύο την 30/6/2020. Το πρώτο μήνυμα της 30/6/2020 στάληκε η ώρα 10:42AM και το δεύτερο λίγες ώρες μετά, στις 1:49PM:

«Dear Mr. XXXXX,

Please find attached the additional requested documents and please do not hesitate to contact me.»

.....
«Dear Mr. XXXXX,

Please find attached the following as requested:

- 1) Copies of ID Cards for XXXXX.*
- 2) Utility Bill of XXXXX.*
- 3) Utility Bill of the company.*
- 4) Financial Statements of the company.*

Thank you in advance

Should you need any further clarifications or assistance, please do not hesitate to contact me.»

.....
«Dear Mr. XXXXX,

As per today's communication please find attached the Application for opening the account amended as requested and please proceed with the new Company account.

Thank you in advance

Should you need any further clarifications or assistance, please do not hesitate to contact me.»

.....
«Dear Mr. XXXXX,

After sending our last documents as you requested, please proceed with the opening of bank account.

Thank you in advance.

Should you need any further clarifications or assistance, please do not hesitate to contact me.»

.....
Dear Mr. XXXXX,

*For the upgrade of your internal systems please find attached the Letter from U.S. Department of the Treasury's Office of Foreign Assets Control (OFAC).
(Η υπογράμμιση δική μου)*

Considering the attached please let us know for the reason of your refusal to open the company's account. (Η υπογράμμιση δική μου)

Thank you in advance»

4.5 Τέλος, ο παραπονούμενος ανέφερε ότι ουδέποτε αμφισβήτησε το κατά πόσον οι κατάλογοι OFAC είναι δημόσιοι ή όχι. Εκείνο που εγείρει, είναι πως το όνομα του από τις XXXXX 2020 μέχρι σήμερα, δεν βρίσκεται στο αποτέλεσμα της έρευνας. Εάν κάποιος κάνει αναζήτηση στο XXXXX θα του βγάλει ως αποτέλεσμα την φράση «Your search has not returned any results.». Συνεπώς, εάν η Τράπεζα βασιζόταν σε ορθή επικαιροποιημένη πληροφορία, κατά ή περί τον Ιούνιο του 2020, δεν θα προέκυπτε αυτή η παραπληροφόρηση. Θεωρεί τέλος, πως η Τράπεζα, ως υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, βασίστηκε σε μη επικαιροποιημένα γεγονότα τα οποία διέδωσε σε τρίτους.

Νομική Πτυχή

5. Το **Άρθρο 4 του ΓΚΠΔ 2016/679** ορίζει ότι «**δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα**» είναι «κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (υποκείμενο των δεδομένων): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου...». **Υπεύθυνος επεξεργασίας** ορίζεται οποιοσδήποτε (το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας) που, «μόνος ή από κοινού με άλλον, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», η **παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** ως «η παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας κοινολόγηση ή πρόσβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία», ενώ «**«τρίτος»:** οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή, υπηρεσία ή φορέας, με εξαίρεση το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας, τον εκτελούντα την επεξεργασία και τα πρόσωπα τα οποία, υπό την άμεση εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα».

5.1 Στις «**Κατευθυντήριες Γραμμές**» που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων σχετικά με την γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την 3 Οκτωβρίου, 2017 και αναθεωρήθηκαν την 6 Φεβρουαρίου, 2018, επεξηγείται ότι οι παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές ασφάλειας πληροφοριών:

- «**Παραβίαση απορρήτου**» – **όταν υπάρχει μη εξουσιοδοτημένη ή τυχαία αποκάλυψη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή μη εξουσιοδοτημένη ή τυχαία πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.**

- «Παραβίαση ακεραιότητας» – όταν υπάρχει μη εξουσιοδοτημένη ή τυχαία αλλοίωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- «Παραβίαση διαθεσιμότητας» – όταν υπάρχει τυχαία ή μη εξουσιοδοτημένη απώλεια πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή τυχαία ή μη εξουσιοδοτημένη καταστροφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

5.2 Σύμφωνα επίσης με τις ίδιες Κατευθυντήριες Γραμμές, αποσαφηνίζεται ότι «... η παραβίαση είναι ένα είδος περιστατικού ασφάλειας» η οποία μπορεί να προκύψει είτε από επίθεση του οργανισμού από εξωτερική πηγή, είτε από εσωτερική επεξεργασία η οποία παραβιάζει τις αρχές ασφάλειας.

5.3 Στο **Άρθρο 5 του ΓΚΠΔ 2016/679** αναφέρονται οι Αρχές που διέπουν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, όπως π.χ. ότι τα δεδομένα πρέπει να:

«δ) είναι ακριβή και, όταν είναι αναγκαίο, επικαιροποιούνται· πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για την άμεση διαγραφή ή διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι ανακριβή, σε σχέση με τους σκοπούς της επεξεργασίας («ακρίβεια»),

στ) υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»).»

5.4 Σχετικά με το θέμα της ασφάλειας των δεδομένων είναι και τα **Άρθρα 24 και 32 του Κανονισμού**, όπου στο **Άρθρο 24** αναφέρεται η ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας να «εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει και να μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.», και στο **Άρθρο 32** η ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας να εφαρμόζει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα «προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση: (...) β) της δυνατότητας διασφάλισης του απορρήτου, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της αξιοπιστίας των συστημάτων και των υπηρεσιών επεξεργασίας σε συνεχή βάση».

5.5 Στο **Άρθρο 6** του Κανονισμού, πέραν από του να έχει συναινέσει το υποκείμενο των δεδομένων σε μια επεξεργασία, αναφέρονται και άλλες περιπτώσεις όπου μια επεξεργασία προσωπικών δεδομένων είναι σύμφωνη, όπως π.χ. όταν:

«β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για να ληφθούν μέτρα κατ' αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων πριν από τη σύναψη σύμβασης,
γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,

.....
στ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι παιδί.»

5.6 Να προσθέσω επίσης πως σύμφωνα με την **αιτιολογική σκέψη 14** του ΓΚΠΔ 2016/679:

«(14) Η προστασία που παρέχει ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ισχύει για τα φυσικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως ιθαγένειας ή τόπου διαμονής, σε σχέση με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους. Ο παρών κανονισμός δεν καλύπτει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν νομικά πρόσωπα και ιδίως επιχειρήσεις συσταθείσες ως νομικά πρόσωπα, περιλαμβανομένων της επωνυμίας, του τύπου και των στοιχείων επικοινωνίας του νομικού προσώπου.»

5.7 Περαιτέρω, σε ότι αφορά τον **περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 (188(I)/2007)**, παρατίθενται μερικά, σχετικά με την παρούσα υπόθεση, αποσπάσματα, ως κατωτέρω:

«58. Υπόχρη οντότητα εφαρμόζει επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες, οι οποίες είναι ανάλογες με τη φύση και το μέγεθός της, ώστε να μετριάξει και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σε σχέση με τα ακόλουθα:

(α) Τον προσδιορισμό ταυτότητας και την άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 60-66 του παρόντος Νόμου

.....
(δ) τον εσωτερικό έλεγχο, την αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνου με σκοπό τη παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.»

«58A. (1) Για σκοπούς της παραγράφου (δ) του άρθρου 58, υπόχρη οντότητα λαμβάνει κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εντοπίζει και να εκτιμά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που διατρέχουν, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με τους πελάτες της, τις χώρες ή τις γεωγραφικές περιοχές, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τις συναλλαγές ή τους δίαυλους παροχής τραπεζικών υπηρεσιών:

Νοείται ότι, τα μέτρα αυτά είναι ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος της υπόχρηης οντότητας.

(2) Οι αναφερόμενες στο εδάφιο (1) εκτιμήσεις κινδύνων τεκμηριώνονται, επικαιροποιούνται και τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας Εποπτικής Αρχής.»¹

5.8 Σύμφωνα δε με το **Άρθρο 62** του ίδιου Νόμου:

«(4) Όταν υπόχρη οντότητα δεν μπορεί να συμμορφωθεί προς τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη της, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους (α), (β) και (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 61, δεν πραγματοποιεί συναλλαγή μέσω τραπεζικού λογαριασμού, δεν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή δεν πραγματοποιεί τη συναλλαγή, ανάλογα με την περίπτωση, τερματίζει την εν λόγω επιχειρηματική

¹ Ο Νόμος παραπέμπει στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ως την αρμόδια Εποπτική Αρχή για Πιστωτικά Ιδρύματα (βλ. Άρθρο 59).

σχέση και εξετάζει το ενδεχόμενο υποβολής αναφοράς για ύποπτη συναλλαγή σε σχέση με τον πελάτη στη Μονάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ:

6. Στην παρούσα περίπτωση, σύμφωνα με τα γεγονότα που έχουν παρουσιαστεί στο Γραφείο μου, ο παραπονούμενος αιτήθηκε δημιουργία νέου τραπεζικού λογαριασμού με την Astrobank Ltd, για την εταιρεία ΧΧΧΧΧ, (η «εταιρεία»), υπό την ιδιότητα του ως Διευθυντή της εν λόγω εταιρείας.

6.1 Σύμφωνα δε με την θέση του παραπονουμένου, κατά ή περί την 8 Ιουνίου, 2020, υπάλληλος της Astrobank Ltd, σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με υπάλληλο του παραπονουμένου, ενημέρωσε πως το άνοιγμα του λογαριασμού δεν μπορούσε να προχωρήσει καθότι ο παραπονούμενος ήταν αναμειγμένος σε αγορά οπλισμού στη Συρία και το όνομα του περιλαμβανόταν στην λίστα κυρώσεων OFAC των Specially Designated Nationals (SDN). Ο παραπονούμενος ένοιωσε προσβεβλημένος και έδωσε οδηγίες στην υπάλληλο της εταιρείας, όπως στείλει την σχετική επιστολή που κατείχε από το US Treasury ημερ. ΧΧΧΧΧ 2020, για αφαίρεση του ονόματος του από την εν λόγω λίστα. Θεωρεί πως η Τράπεζα, ως υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, βασίστηκε σε μη επικαιροποιημένα γεγονότα τα οποία διάδωσε σε τρίτους (υπαλλήλους της Astrobank και της ΧΧΧΧΧ),

6.2 Η Astrobank Ltd, αρνείται τους ισχυρισμούς του παραπονουμένου, αναφέροντας πως ο ίδιος τους είχε πληροφορήσει για το γεγονός αυτό την 30/6/2020. Η Τράπεζα δεν είχε ζητήσει να της σταλεί η συγκεκριμένη επιστολή και αρνείται την αποκάλυψη στοιχείων στους υπαλλήλους της εταιρείας. Η Τράπεζα απέρριψε το αίτημα του παραπονουμένου για άνοιγμα λογαριασμού, μετά που συνέλλεξε και μελέτησε όλες τις σχετικές πληροφορίες/έγγραφα για σκοπούς αξιολόγησης της αίτησης. Δεν είχε αναφέρει συγκεκριμένο λόγο για την άρνηση της να ικανοποιήσει το αίτημα του. Ήταν εις γνώση της Τράπεζας, η αφαίρεση του ονόματος του παραπονουμένου και συνεπώς, δεν τίθεται θέμα μη ορθής επικαιροποίησης. Σε κάθε περίπτωση, οι κατάλογοι OFAC καθώς και οι υπόλοιποι κατάλογοι, χρησιμοποιούνται συμβουλευτικά για θέματα συμμόρφωσης προς τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας για θέματα πρόληψης, παρεμπόδισης και καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

6.3 Έχοντας υπόψιν την αλληλογραφία την οποία προσκόμισε ο παραπονούμενος, τις θέσεις των μερών ως αυτές προωθήθηκαν ενώπιόν μου, σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του ΓΚΠΔ 2016/679 και του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, καταλήγω στα ακόλουθα ευρήματα:

- (1) Η οποιαδήποτε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, διεξήχθη στα πλαίσια μια συμβατικής σχέσης μεταξύ της εμπλεκόμενης εταιρείας ΧΧΧΧΧ και της Τράπεζας Astrobank Ltd (βλ. **Άρθρο 6(1)(β) του ΓΚΠΔ 2016/679**).
- (2) Οι πληροφορίες που προσκομίζονταν στην Τράπεζα για σκοπούς ανοίγματος λογαριασμού, που δυνατόν να περιείχαν προσωπικά δεδομένα, δεν αφορούσαν μόνο δεδομένα προσώπων υπό την προσωπική τους ιδιότητα (π.χ. διεύθυνση οικίας), αλλά και υπό την νομική τους ιδιότητα, ως Διευθυντές, Γραμματείς και Μέτοχοι εταιρειών, τα οποία δεν

- προστατεύονται από τον ΓΚΠΔ 2016/679 εφόσον καλύπτονται από τον μανδύα της «νομικής οντότητας».
- (3) Η Astrobank Ltd ενεργούσε στα πλαίσια συμμόρφωσης της με έννομη υποχρέωση και δη για συμμόρφωση με τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο (βλ. **Άρθρο 6(1)(γ) του Κανονισμού**).
 - (4) Σε περίπτωση που δεν συμμορφώνετο με τον εν λόγω Νόμο, υπήρχε περίπτωση να βρεθεί υπόλογη για παραλείψεις και να υποστεί διοικητικές κυρώσεις (βλ. **άρθρο 59 του Ν. 188(I)/2007**). Συνεπώς, υπήρχε ενδεχομένως και έννομο συμφέρον της Τράπεζας, πέραν της υποχρέωσης συμμόρφωσης της με τον σχετικό Νόμο, να προστατευθεί από την επιβολή κυρώσεων (βλ. **Άρθρο 6(1)(στ) του Κανονισμού**).
 - (5) Η αλληλογραφία που προσκόμισε ο παραπονούμενος, σε καμία περίπτωση δεν φανερώνει να είχε προηγηθεί η οποιαδήποτε μορφής ενημέρωση από την Astrobank Ltd, για απόρριψη του αιτήματος του, κατά ή περί την 8/06/2020 ως ο ισχυρισμός του, αφού μέχρι και την 30/06/2020 η υπάλληλος του παραπονουμένου συνέχιζε να στέλνει σχετικά έγγραφα προς την Τράπεζα, για σκοπούς έγκρισης του αιτήματος ανοίγματος λογαριασμού. Στην δεύτερη δε χρονικά επιστολή ημερ. 30/06/2020, η υπάλληλος του παραπονουμένου αναφέρει πως αποστέλλει προς αναβάθμιση των εσωτερικών συστημάτων της Τράπεζα, την επιστολή του US Department of the Treasury's Office of Foreign Assets Control, και ζητά σε εκείνο το σημείο (πολύ μεταγενέστερα της 8 Ιουνίου, 2020) να μάθει τους λόγους άρνησης ανοίγματος του λογαριασμού. Στην πρώτη δε χρονικά επιστολή, δεν φαίνεται και πάλι να συμβαίνει κάτι περισσότερο, που να δείχνει ότι προηγήθηκε κάποια ενημέρωση από την Astrobank Ltd.
 - (6) Η Τράπεζα υποστηρίζει πως δεν είχε αναφέρει συγκεκριμένο λόγο για την άρνηση της να ικανοποιήσει το αίτημα του παραπονουμένου και δεν υπάρχει οτιδήποτε γραπτώς που να αποδεικνύει κάτι διαφορετικό. Συνεπώς, δεν τίθεται ζήτημα εξέτασης οποιασδήποτε ορθής επικαιροποίησης ή μή, εφόσον δεν υπάρχουν οποιαδήποτε στοιχεία γύρω από το θέμα αυτό.
 - (7) Σε κάθε περίπτωση, η Τράπεζα στα πλαίσια άσκησης της δέουσας επιμέλειας, είχε δικαίωμα να μην συνάπτει και/ή τερματίσει οποιαδήποτε επιχειρηματική σχέση, στην περίπτωση που δεν μπορούσε να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του Νόμου (βλ. **άρθρο 62(4)**), κάτι το οποίο σίγουρα δεν αφορά τον ΓΚΠΔ 2016/679.
 - (8) Το κατά πόσον τώρα ορθά εκτίμησε τον κίνδυνο ή όχι η Astrobank Ltd, στην βάση των στοιχείων των οποίων συνέλλεξε, είναι κάτι το οποίο εξειδικεύεται στον Νόμο (lex specialis), και παραπέμπει στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, ως την Εποπτική Αρχή, για εξέταση του θέματος αυτού (βλ. **άρθρο 58(A)(2)**). Σε κάθε περίπτωση, η Τράπεζα ανέφερε πως η λίστα OFAC είναι συμβουλευτικού χαρακτήρα και η αξιολόγηση δεν βασίζεται μόνο σε αυτή.
 - (9) Στην περίπτωση που ετίθετο ζήτημα και υπήρχε οποιαδήποτε αμφιβολία εκ μέρους της Τράπεζας σε σχέση με την συμπερίληψη του ονόματος του παραπονουμένου σε λίστα κυρώσεων, θα μπορούσε ο παραπονούμενος να το διευκρινίσει, ως και έπραξε σε κάποιο σημείο της μεταξύ τους ανταλλαγείσας αλληλογραφίας (6/7/2020).

- (10) Η αλληλογραφία δεν έχει κοινοποιηθεί σε «τρίτους» και δεν έχουν παραβιαστεί δεδομένα του παραπονουμένου, με την έννοια που της αποδίδει ο ΓΚΠΔ 2016/679, αφού δεν είχε προκύψει οποιαδήποτε παραβίαση της ασφάλειας που οδήγησε σε κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων του παραπονουμένου σε τρίτους.
- (11) Πέραν τούτου, η οποιαδήποτε ανταλλαγή πληροφοριών είχε διενεργηθεί κάτω από νόμιμη βάση, με υπαλλήλους των εκάστοτε υπεύθυνων επεξεργασίας (XXXXX και Astrobank Ltd). Σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ 2016/679 τα πρόσωπα τα οποία, βρίσκονται *«υπό την άμεση εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»*, και δεν εμπίπτουν στον ορισμό του «τρίτου» προσώπου.

Κατάληξη

Έχοντας υπόψιν τα ανωτέρω ευρήματα και σύμφωνα με τις εξουσίες που μου παρέχει το **Άρθρο 57(1)(στ) του ΓΚΠΔ 2016/679** για διερεύνηση καταγγελιών, κατάληξη μου είναι πως το παρόν παράπονο/καταγγελία του παραπονουμένου εναντίον της Astrobank Ltd δεν μπορεί να προωθηθεί περαιτέρω, εφόσον δεν υπήρξε παραβίαση προσωπικών δεδομένων του παραπονουμένου και κοινοποίηση σε τρίτους ή παράλειψη επικαιροποίησης προσωπικών δεδομένων του παραπονουμένου από την Astrobank Ltd. Συνεπώς, το εν λόγω παράπονο/καταγγελία, απορρίπτεται ως αβάσιμο.

Ειρήνη Λοιζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα